

Alle medlemmer blir fremmet

Tor Levin Hofgaard
president i Norsk psykologforening

Psykologforeningen har blitt kritisert for å mistenkeliggjøre den psykologutdanningen norske utenlandsstudenter tar.

PSYKOLOGUTDANNINGEN

Under tittelen «Alle medlemmer bør fremmes» i Psykologtidsskriftets aprilnummer kritiseres Norsk psykologforening for å mistenkeliggjøre utenlandsutdannede psykologer. Etter reaksjoner som er kommet, har vi sett at uttalelsen i Dagens Næringsliv 28.2.16, «Ingen er i nærheten av å tilby en utdanning som er jevngod med den norske», kunne vært mer nyansert. Vi beklager at vi ikke sikret en tydeligere nyansering.

I artikkelen i Dagens Næringsliv heter det at ingen utdanning er jevngod med det norske profesjonsstudiet. Spesielt begrepet «jevngod» utfordrer, fordi det lett kan oppfattes som en kvalitetsvurdering av studiene. I EU-lovgivingen har det en annen betydning. «Jevngod» er et begrep som brukes for å slå fast om utdanningen matcher en nasjonal utdanning som for eksempel gir autorisasjon til å praktisere et yrke. Kvalifikasjonsdirektivets regler gir med andre ord ikke grunnlag for å rangere studier, men skal sikre at stater kan regulere praktiseringen av et yrke (og bruk av en tittel) i henhold til spesifikke utdanningskrav. Det betyr at du kan ha en lang psykologiutdanning et sted i verden som i antall år langt overstiger profesjonsstudiet i Norge, uten at det innholdsmessig matcher det studiet som gir autorisasjon for helsepersonell i Norge.

Denne ordningen er ikke unik for Norge. For psykologer er utdanningskrav og autorisasjonssystemer forskjellige i alle europeiske land. I USA har de sågar ulike krav og ordninger i de ulike statene.

Vi har registrert at flere europeiske læresteder i beste fall underkommuniserer dette. Langt de fleste som utdannes i utlandet og returnerer til Norge, blir pålagt en lisensperiode av myndighetene på ett til to år før søknaden om autorisasjon eventuelt blir innvilget. Det betyr altså at *norske myndigheter* anser at de utenlandske studiene ikke er jevngode.

Dagens Næringsliv henvendte seg til oss med spørsmål om arbeidsmarkedet for dem som studerer psykologi i utlandet. Ett av eksemplene var en bakeribedrift i Vestfold som driver formidling av studenter til psykologiutdanning i Spania. Beskrivelsen av denne virksomheten ga grunn til å tro at de ikke var tydelige på skillet mellom en spansk autorisasjon og en norsk autorisasjon. Dette kunne være villedende, og kunne forlede studenter.

På direkte spørsmål om dette fra Dagens Næringsliv er det rimelig at vi svarer. Det er naturlig at vi refererer norsk lovgivning. Det er naturlig at vi viser til den norske profesjonsutdanningen som er utgangspunktet for jevngodhetsvurderingene, og det spesielle ved denne utdanningen, som altså gir automatisk autorisasjon for dem som tar den. Det er også naturlig at vi understreker at ikke alle studier i utlandet vil bli vurdert som jevngode av myndighetene, og påpeker at antallet egnede lisensplasser, for dem som vil trenge det, er begrenset. Dette er nødvendige opplysninger.

I Lover for Norsk psykologforening står det: «Den som har fått autorisasjon eller lisens som psykolog etter Lov om Helsepersonell av 16. juni 2000 kan opptas som medlem.» Psykologforeningen har et tusentalls autoriserte psykologmedlemmer som er utdannet utenfor landets grenser. Ikke i noen sammenheng er disse blitt forskjellsbehandlet. Et medlem er et medlem. Alle medlemmer blir fremmet. Vi har ikke, og skal aldri ha, et A-lag og et B-lag.